

Образац 2.

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ – ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Докторске академске студије

ПРИЈАВА

теме докторске дисертације

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Име (име једног родитеља) и презиме кандидата:

Весна (Стаменко) Кураица

Датум и место рођења (општина, град, држава):

27. 11. 1991. Шабац, Шабац, Србија

Кућна адреса кандидата:

Адреса кандидата на послу:

Кликните да бисте почели унос текста.

Кућни телефон кандидата:

Кликните да бисте почели унос текста.

Е-mail адреса кандидата:

vesna.kuraica@fil.bg.ac.rs

Мобилни телефон кандидата:

Кликните да бисте почели унос текста.

Телефон кандидата на послу:

Кликните да бисте почели унос текста.

ОСНОВНЕ СТУДИЈЕ

Назив и седиште факултета на којем је кандидат завршио основне студије:

Универзитет у Београду – Филолошки факултет

Стечени академски назив кандидата по завршеним основним студијама:

дипломирани професор језика и књижевности

Година дипломирања:

2014.

МАСТЕР (или МАГИСТАРСКЕ) СТУДИЈЕ

Назив и седиште факултета на којем је кандидат завршио магистарске или мастер студије:

Универзитет у Београду – Филолошки факултет

Тема магистарског или мастер рада:

„Друштвене промене и успешна модернизација у Јапану у периоду Токугава“

Стечени академски назив по завршеним магистарским или мастер студијама:

мастер професор језика и књижевности

Година одбране магистарског или мастер рада:

2016.

ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЈА

Пун наслов предложене теме докторске дисертације:

Јунаци јапанских народних приповедака

Научне области којима претежно припада тема докторске дисертације:

(обавезно се наводи једна од научних области за које је Факултет матичан – филолошке науке; библиотекарство; културолошке науке и комуникологија)

Филолошке науке

Уже научне области којима припада тема докторске дисертације:

(листа ужих научних области налази се у чл. 12 Статута Факултета)

Јапанологија

Области истраживања којима припада тема докторске дисертације:

(нпр. српски/енглески/руски језик, српска/енглеска/руска књижевност, фонологија, синтакса, анализа дискурса, обрада природних језика, версификација, наратологија, компаратистика итд.)

Јапанска народна књижевност, Фолклористика

Језик на ком ће дисертација бити писана и брањена:

(уколико се теза не пише на српском језику, кандидат предаје образац пријаве, образложење и библиографију и на српском језику и у преводу на језик тезе)

српски

ПРЕДЛОГ МЕНТОРА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Име и презиме ментора:

Др Данијела Васић

Звање:

ванредни професор

Факултет или институција:

Универзитет у Београду – Филолошки факултет

Ужа област научноистраживачког рада:

Јапанологија

Радови ментора из уже научне области којој припада тема предложене дисертације који га квалификују за менторство (најмање 5 радова):

1.	„Мајушни јунак народне приповетке, Момотаро, као симбол јапанског национализма“. <i>Зборник Матице српске за књижевност и језик</i> , књига 69, свеска 1. Нови Сад, 2021, стр. 113–127. ISSN 0543-1220 UDC 82(05)
2.	“The Snake Bridegroom in Serbian and in Japanese Folktales”. <i>Annals of “Dimitrie Cantemir” Christian University: Linguistics, Literature and Methodology of Teaching</i> . Vol. XXI, No. 1/2022, pp. 247–264. ISSN 2065-0868 ISSN-L 2065-0868
3.	„Интернационални мотив змајеубиства у јапанском миту и легенди“. <i>Наслеђе</i> , год. XIX, br. 51. Крагујевац, 2022, стр. 211–224. ISSN 1820-1768 COBISS.SR-ID 115085068

4.	„Зашто је (јапанско) море слано“. <i>Зборник Матице српске за књижевност и језик</i> , књига 70, свеска 1. Нови Сад, 2022, стр. 131–144. ISSN 0543-1220 UDC 82(05)
5.	„Жена ждрал – брак с натприродним супружником у јапанским народним приповеткама“. <i>Књижевна историја</i> , год. 54, бр. 176. Београд, 2022, стр. 411–430. ISSN 0350-6428 (штампано издање) ISSN 2738-151X (online) COBISS.SR-ID 55823
6.	„Simbolika majmuna u Japanu: od posrednika između nebeskog i zemaljskog sveta, do predmeta poruge“. <i>Narodna umjetnost: hrvatski časopis za etnologiju i folkloristiku</i> , Vol. 60, No. 2, 2023, str. 119–138. https://hrcak.srce.hr/311673 ISSN 0547-2504 (Tisak) ISSN 1848-865X (Online) DOI: 10.15176/vol60no207
7.	Solar Deity in Japanese Mythology”. Гласник Етнографског института САНУ. Издање 72, број 1 (мај 2024): Интеркултурални дијалози: културе Истока, стр. 59–78. https://www.ei.sanu.ac.rs/index.php/gei UDK 39(05); ISSN 0350-0861 (print edition); ISSN 2334-8259 (online)
8.	„Јамато Такеру – јапански јунак између мита и историје“. <i>Култура: часопис за теорију и социологију културе и културну политику</i> , бр. 174/175, Београд, 2022, стр. 9–22. ISSN 0023-5164 COBISS.SR-ID - 8472066
9.	„Настанак јапанских народних приповедака: приповедач, слушалац, казивање“. <i>Od ucha do ucha</i> (Зборник радова с међународне научне конференције, јун 2021). Ур. Ана Самарцић, Нинослав Радаковић. Poznań: Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, 2022. str. 13–23. ISBN 978-83-232-4105-8 ISBN 978-83-232-4106-5
10.	„Почеци фолклористике у Јапану кроз призму првих покушаја класификације јапанских народних приповедака“. <i>Савремена српска фолклористика 13. Тематски зборник радова</i> (с међународне научне конференције, октобар 2023). Београд: Удружење фолклориста Србије, Универзитетска библиотека „Светозар Марковић” и НОКЦ „Вук Караџић” у Тршићу. 2024, стр. 57–72. ISBN 978-86-7301-210-0 (УБСМ)

Предложени ментор потписом потврђује да прихвата менторство на предложеној теми, а да је **број докторских дисертација** које су у процесу израде или одобрења на којима је тренутно ментор _____1_____.

Датум прихватања менторства:

Потпис предложеног ментора

_____9. 4. 2026._____

НАПОМЕНА КАНДИДАТА

/

Уз Пријаву кандидат прилаже:

1. попуњен образац **образложења** предлога теме докторске дисертације,
2. попуњен образац **библиографије** кандидата,
ВАЖНА НАПОМЕНА: Сви кандидати који бране докторску дисертацију на Универзитету у Београду пре одбране морају имати један рад објављен или прихваћен за штампу у часопису са релевантне листе часописа у складу са прописима Универзитета у Београду.
3. пријаву докторске дисертације са образложењем и библиографијом у електронском облику као Ворд документ (**ЦД**),
4. **потврду** да је стекао 120 ЕСПБ на ДАС,
5. оверену копију **дипломе о завршеним основним студијама**,
6. оверену копију **дипломе о завршеним мастер (или магистарским) студијама**,
7. **извод из матичне књиге рођених** са уписаним држављанством,
8. доказ о уплати **трошкова** пријављивања докторске дисертације.

Подносилац пријаве својим потписом потврђује да предложеној тему није пријављивао на другој високошколској установи у земљи или иностранству.

Име и презиме кандидата:

Весна Кураица

Број досијеа:

2021/30016

Датум подношења пријаве:

Потпис кандидата

Пријава теме докторске дисертације –
ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ТЕМЕ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Подаци о кандидату

Име и презиме кандидата:
Весна Кураица

Број досијеа:
2021/30016

Радни наслов теме докторске дисертације

Јунаци јапанских народних приповедака

Научне области којима претежно припада тема докторске дисертације

Филолошке науке

Уже научне области којима припада тема докторске дисертације

Јапанологија

Области истраживања којима припада тема докторске дисертације

Јапанска народна књижевност, Фолклористика

Предмет научног истраживања

Предмет научног истраживања дисертације биће јунаци јапанске народне прозе, конкретно, јапанских народних приповедака (*мукашибанаши*). Грађа која ће се обрађивати темељи се превасходно, али не ограничава, на корпус приповедака које су сакупили јапански фолклористи Кунио Јанагита (1875–1962), Кеиго Секи (1899–1990) и Кођи Инада (1915–2005). Прва двојица су уједно и оснивачи фолклористичких студија у Јапану, док је Инада такође допринео овим драгоценим истраживањима својим теренским радом, као и успешним покушајем класификације типова народних приповедака у Јапану, чиме је наставио Јанагитин и Секијев рад. Између осталог, биће коришћени прикупљени сижеи (и варијанте) из збирки народних приповедака као што су: *Nihon mukashibanashi shu* (Збирка јапанских народних приповедака) коју је приредио Кунио Јанагита, *Nihon mukashibanashi shusei* (Збирка народних приповедака Јапана) чији састављач је Кеиго Секи; *Nihon mukashibanashi hyaku sen* (Сто одабраних јапанских народних приповедака) Кођија и Казуко Инаде,

уз фокус на народним приповеткама у којима функцију главних ликова имају људски и полуљудски ликови.

Приликом класификације јапанске усмене књижевности, поменути фолклористи су се ослањали на европска достигнућа и на сопствена истраживања. Јанагита се први упустио у подухват да прикупи, забележи, а онда и сортира јапанску народну прозу, и то на начин како се то радило у Европи. У томе су му помогла сазнања која је у Женеви (где је боравио у периоду 1921–1923) стекао из области антропологије и етнологије. Успео је да у Јапану утемељи фолклористику као научну дисциплину с академским кредибилитетом. О начину на који би фолклориста требало да приступи сакупљању и записивању народне прозе, Јанагита пише у *Приручнику за сакупљање народних приповедака* (*Mukashibanashi saishu tescho*, 1963), настојећи да дефинише разлику између приповедних врста: мит (*шинва*), легенда (*денсецу*) и приповетке (*мукашибанаши*).

За анализу и истраживачку грађу, одабрали смо корпус јапанских народних приповедака, зато што је управо ова приповедна врста највише закупила пажњу јапанских фолклориста. Јанагита разматра бројне термине којима се називају сижеи ове приповедне врсте. Тако је, рецимо, Секи за јапанске народне приповетке користио назив *минва*, који је близак преводу енглеског термина *folk tale*, као и назив *хонкаку мукаши банаши* („чудесне приче из старина“) као паралелу термину *fairy tale*. Јанагита се ипак одлучује за термин *мукашибанаши* („прича из давнина“), пре свега зато што га је сусретао код локалних казивача, примећујући да сижеи прикупљени на терену често почињу речју *мукаши* („некада давно“). Карактеристике јапанских усмених врста немају нужно аналогије у европској народној прози, поготово када је реч о сижејној структури и типологизацији јунака, о чему ће и бити речи у овој дисертацији. Култура, религија и друштвено-политичка позадина свакако утичу на усмену књижевност, што се огледа у сличностима и разликама између јапанских и европских народних приповедака. Док европска усмена књижевност систематизована кроз типолошке моделе, узмимо за пример српску, тежи основној подели на бајке и предања, јапанске народне приповетке карактерише флуидност жанровских граница и честа интерференција између фикционалних елемената, предања, митова, обичаја и веровања, потеклих из локалне заједнице у којој се одвија приповедно-слушалачки процес. Настојаћемо да прикажемо како јапански фолклористи, упркос томе што су се угледали на земље с развијенијим студијама фолклора, уочавају особености јапанске народне прозе и самим тим не пристају на пуки реципроцитет и стриктно праћење европских оквира и класификација, што заправо и није могуће.

Јунаци јапанске усмене прозе нису били чест предмет истраживања јапанских проучаваоца. Јапански фолклористи испрва су се више бавили локалним веровањима и народном приповетком у оквирима заједнице у којој је преношена, него изучавањем јунака. С обзиром да народна проза укључује и митове и предања, они се јесу дотакли појмова колективног памћења и симбола код поменутих жанрова, али анализа јунака испрва није превише привлачила јапанске истраживаче, увек више окренуте колективним вредностима, што и јесте део јапанских културних образаца. Категорија јунака посматрана је и у оквирима теорије архетипа, било да се узима у смислу јунгијанског приступа (који је у фолклористици био критикован) било компаративно-историјског приступа Мелетинског. На пример, Хајао Каваи је јапанске приповетке посматрао као изразе универзалних образаца људског постојања стављајући у први план сазревање, на начин који се може поредити и са Ван Генеповим обредима прелаза и Проповом тезом о иницијацији као извору бајке.

Узимајући у обзир Каваијева истраживања (уз свест о критикама универзализма), допуњена фолклористичким схватањем архетипа Мелетинског, као и чињеницу да су у јапанском друштву дубоко укорењене конфуцијанске идеје, тако да дужност према породици и колективу надвладала осећања појединца, као метод научног истраживања узећемо морфолошки и структуралистички приступ проучавању јапанских народних приповедака и касније ревизије структурализма уз осврт на

делокруг јунака о којем је писао Проп, као протоструктуралиста, посматрајући јунака не као психолошки развијен лик, већ као носиоца функција. Такође ћемо се ослонити на разраде морфолошких идеја, односно на примену Проповог и структуралистичког метода на грађу другачију од европске (на пример, Дандесова анализа приповедака северноамеричких Индијанаца) што може бити од значаја за приступ јапанским изворима. У обзир ћемо узети и структуралистичке разраде Проповог морфолошког приступа као и оне приступе који су морфолошки приступ спојили са симболиком и ревидирали неке Пропове концепте (Дандес и аломотиви, Холбек, Важ да Силва).

Пропова *Морфологија бајке* преведена је на јапански језик 1972. године, али јапански фолклористи, иако упознати са Проповом морфолошком анализом, ипак остају заокупљени европским индексима типова и мотива. Само годину дана раније, 1971. године, Хироко Икеда објављује *Индекс типова и мотива јапанске народне књижевности (A Type and Motif Index of Japanese Folk-Literature)*, први јапански индекс типова, који је настојао да што доследније примени Арне-Томпсонов класификациони систем на јапанске народне приповетке, те се јапански фолклористи чешће ослањају на индексе типова и мотива у проучавању народних приповедака, него на структуралистичке приступе. Стога би морфолошко-структуролошка анализа јунака и њихових делокруга у јапанским народним приповеткама бацила ново светло на проучавање усмене књижевности Јапана.

Структуралистички приступ у истраживању народних приповедака применио је у Јапану Тошио Озава (1930–), уз поређење јапанских сижеа са сижеима сличне структуре из других делова света. Посебно се фокусирао на тип брака са зооморфним супружником, који је пронашао у усменој књижевности Ескимима и племена Индонезије, док је мотив прекршеног табуа гледања поредио с европским предањима и легендама о вилама. Код јапанских народних приповедака, зооморфни супружник увек одлази, бива протеран или чак убијен (то је мотив „убијања странца“ у фолклору – *иђин-гороши*, о коме пише и Казухико Комацу) и нема никакве потраге за њим или жеље да се он/она врате назад у свој дом. Када се пореди са европским бајкама, чини се да овде недостаје „срећан крај“ који представља жанровски императив у (европској) народној бајци, али никако није нужно карактеристика жанра *мукашибанаши*. Анализирајући мотиве и структуру приповетке, Озава закључује да европске народне приповетке прате тзв. линеарни ток (*канкецусеи*, који одговара Проповој функцији XXXI којом се бајка завршава решеним задатком, женидбом јунака или макар обећењем о браку), док је структура јапанске народне приповетке кружна (*каикисеи*) и крај приповетке није увек дефинитиван, већ нас, сасвим супротно томе, враћа на почетну тачку, у чему се и огледа специфичност јапанске народне прозе.

Структуром јапанских приповедака бави се и Тадаши Такеда (1930–), који се такође фокусирао на приповетке о јунацима који имају зооморфне одлике. Бавећи се односима у породици и мушко-женским односима, Такеда је јапанске народне приповетке груписао у три нивоа, и то на основу њихове структуре и теме: приповетке које обрађују тему брака с натприродним (зооморфним) бићем, приповетке о натприродном рођењу и приповетке о различитим световима („овострано“ и „онострано“). Структуралистички приступ проучавању народних приповедака користи и Казухико Комацу (1947–). Примењујући структуралну анализу на приповетке о зооморфном супружнику и идентификујући елементе у структури који се могу мењати у различитим варијантама, Комацу открива јединствену структуру без обзира на: број ликова, врсту животиње, чудесни предмет и слично. Структуралистичку анализу обогатио је и културно-антрополошким елементима. Ликове који посећују људске заједнице дели на оне који су из другог света (тј. митске) и оне који припадају одређеној друштвеној категорији (путујући монаси, путујући трговци и занатлије). Комацу сматра да су се друштвени дошљаци и посетиоци из другог света у народној књижевности стапали, резултирајући нпр. ликом детета необичних особина и способности. Као што је и раније поменуто, Комацу се бавио ликом странца (*иђин*), који из неког разлога није прихваћен или је искључен из

заједнице (напомињем да је бити део колектива врло важна карактеристика јапанског друштва), те се његова структурална анализа народних приповедака ослања на антрополошке студије о развоју првих друштвених заједница, што је истраживао и Проп.

У *Морфологији бајке*, Проп не проучава јунака као психолошки развијен лик, већ као носиоца функција, приликом чега се акценат ставља на то како јунак делује. Јунаци јапанских народних приповедака, као предмет истраживања ове дисертације проучаваће се кроз делокруге, односно, кроз радње и функције које јунак обавља у структури народне приповетке. Уз могућност да у јапанским народним приповеткама постоје мотиви и функције које Проп није издвојио, кроз делокруге јунака истраживаће се постојање функција специфичних за јапанске народне приповетке које нису обавезно исте као оне које постоје у Проповој *Морфологији бајке*. С обзиром је Пропов метод доживео примену на различиту грађу широм света, биће примењен овакав структуралистички приступ у проучавању јапанских народних приповедака. Том приликом се може уочити да јапанска приповедна књижевност не прати увек Пропов систем функција и делокруга (јунак није увек спасен или препознат, противник није увек кажњен, несрећа или недостатак нису увек отклоњени). С друге стране, треба имати на уму да је Пропов структурални метод намењен проучавању европских бајки, а јапанску народну књижевност карактеришу раније поменуте специфичне жанровске одлике, које се често преплићу и међусобно условљавају. Осим тога, треба узети у обзир и чињеницу да се Проп определио за изучавање тзв. „мушких бајки“ (Холбековом терминологијом), док ће предмет научног истраживања бити и мушки и женски јунаци у јапанским народним приповеткама, што је на трагу савременог истраживања таквих приповедака и допуне Проповог „андроцентричног“ модела (Важ да Силва, И. Кардигош).

Кроз структуралну и типолошку анализу, предмет овог научног истраживања су мушки и женски јунаци јапанских народних приповедака и њихови делокрузи, као и начини на који жанровске транспозиције, културни обрасци и религија утичу на формирање функција јунака. Делокруг јунака подразумева његов одлазак у потрагу, реакцију на захтеве и решавање задатка или склапање брака, док је у делокругу лажног јунака реакција на даривачеве захтеве негативна. Оваквим постављањем јунака јапанских народних приповедака у одређене делокруге, отвара се могућност проучавању сужеа јапанске народне приповетке из перспективе носиоца радње и даљег општијег класификовања јунака на основу улоге у структури приповетке али, у исто време, улога јунака може се на овај начин детаљније рашчланити и разумети и открити разлог одабира одређеног јунака у конкретној структури. С друге стране, пружа се и прилика да се истакне структура јапанске народне приповетке (*мукашибанаши*), као и типови јунака јапанске народне прозе, који се не уклапају у европске моделе, те да се тако прикажу евентуални узроци (и последице) због којих јапански јунак бира другачији пут, доноси неочекиване одлуке и поступа другачије од уобичајеног, и на тај начин мења сужејну структуру приповетке и њен крај.

Основне хипотезе од којих се полази у планираном истраживању

Ово истраживање се бави јунацима јапанских народних приповедака и њиховим функцијама, заснованим на структуролошком и типолошком приступу проучавању народне приповетке. Полазећи од наведених оквира, преиспитују се следеће хипотезе:

1. Функције делокруга јунака, иако првенствено намењене европској бајци, могу се (донекле) применити на анализу јунака јапанских народних приповедака, тј. јунаци у јапанским народним приповеткама могу бити тумачени као носиоци функција и могу припадати одређеном делокругу.
2. Функције делокруга јунака показују универзалност али и извесна ограничења када се примењују на корпус јапанских народних приповедака, које имају извесне културне и жанровске специфичности и самим тим показују дистинкцију у односу на народне приповетке европских народа.
3. Претпоставља се да су јунаци (и њихови делокрузи) у јапанским народним приповеткама културолошки условљени и да се у сужејном току могу јавити у специфичном редоследу и у карактеристичним облицима, што може бити резултат одређеног временског оквира (друштвено-историјског периода) када је приповетка забележена.
4. Функција јунака јапанске народне прозе не мора увек бити коначно разрешење, победа или склапање брака. То резултира исходом који је отворен и није дефинитиван, а последица је кружне структуре приповедања у јапанској усменој прози и жанровских транспозиција.
5. У јапанским народним приповеткама постоје јунаци који, сходно функцијама које имају у народној књижевности, нису обухваћени структуралистичким моделом проучавања народне књижевности, а условљени су специфичним религијским, друштвеним и културним контекстом Јапана.

Циљ истраживања и очекивани резултати

Циљ овог истраживања је да се, применом структуролошког приступа и типолошким методом, изврши анализа јунака у јапанским народним приповеткама (*мукашибанаши*), као носилаца наративних функција. Истраживање настоји да:

- утврди у којој мери је морфолошки модел применљив на проучавање јунака јапанских народних приповедака;
- идентификује делокруге јунака и њихову улогу у структури приповедака;
- испита одступања од Пропове шеме у погледу делокруга јунака;
- укаже на културно специфичне одлике јунака и њихових делокруга;
- допринесе систематизацији ликова у јапанским народним приповеткама са становишта структурне анализе.

Циљ истраживања је да се покаже и да јунаци у јапанским народним приповеткама могу бити тумачени као елементи структуре, а не искључиво као носиоци симболичких значења, чиме се отвара могућност за њихово упоредно проучавање с другим фолклорним традицијама.

Очекује се да резултати истраживања покажу да је европски морфолошко-структуролошки модел проучавања народних приповедака и ликова усмене прозе применљив на јапанске народне приповетке, али да захтева извесна прилагођавања услед специфичности јапанског културног контекста и одлика жанра. Очекује се да ће истраживање показати да јунаци у јапанским народним приповеткама функционишу као носиоци делокруга, али с већом флексибилношћу него у европским народним приповеткама. Затим, подвући ће то да поједине функције (као што су награда, казна или коначни брак) нису обавезне и могу изостати. Очекивани закључак је и тај да су мушки и женски јунаци-смртници, али и натприродни јунаци, изразити носиоци функција. И на крају, анализа корпуса указаће и на то да структура приповедака може имати кружни ток, за разлику од линеарне

структуре, карактеристичне за европску народну прозу. Такође се очекује да ће истраживање открити постојање одређених јунака који нису у потпуности обухваћени структуролошким моделом, чиме се доприноси критичком преиспитивању оваквог приступа истраживању јунака усмене прозе у ширем, интеркултурном контексту.

Теоријски оквир на који ће се истраживање ослањати

Теоријски оквир овог истраживања заснива се на структуралистичком приступу проучавању народне књижевности, с посебним ослонцем на морфолошку анализу народне приповетке, узимајући, уз све разлике, морфолошки приступ као основу коју је структурализам касније развио. Полазећи од Пропове теорије, јунаци се посматрају у структури њихових делокруга и анализирају као носиоци одређених функција.

Поред тога, у истраживању се узима у обзир и класификација по типовима, као полазиште за одабир и категоризацију корпуса. Овај приступ, развијен у оквирима европске фолклористике, имао је значајан утицај и на јапанске проучаваоце народне књижевности, посебно у радовима фолклориста као што су Кеиго Секи и Кођи Инада, као и у покушајима примене међународних класификационих система на јапанску грађу, какав је *Индекс типова и мотива јапанске народне књижевности* (*A Type and Motif Index of Japanese Folk-Literature*) који је саставила Хироко Икеда.

Истраживање се ослања и на достигнућа јапанске фолклористике, пре свега на радове фолклориста као што је њен зачетник, Кунио Јанагита, који су поставили основе систематског проучавања јапанске народне прозе и класификације жанра *мукашибанаши*. Њихови радови омогућавају увид у специфичности јапанске народне приповетке у погледу жанровске флуидности и односа између фикционалних елемената и локалних веровања. Истраживање, такође, подразумева компаративни приступ, који омогућава сагледавање сличности и разлика између европске и јапанске народне приповетке, нарочито у погледу функција и улоге јунака и тока радње.

На тај начин, теоријски оквир истраживања обједињује структуралистички, типолошки, фолклористички и компаративни приступ, са циљем свеобухватног проучавања јунака у јапанским народним приповеткама.

Оквирни опис материјала који ће се користити и метода за његову анализу

У овом истраживању, између осталог, биће коришћене јапанске народне приповетке из збирки: *Nihon mukashibanashi shu* (*Збирка јапанских народних приповедака*, 1920–1930) које је приредио Кунио Јанагита, *Nihon mukashibanashii shusei* (*Збирка народних приповедака Јапана*, 1950–1958) чији састављач је Кеиго Секи; *Nihon mukashibanashi hyaku sen* (*Сто одабраних јапанских народних приповедака*, прво издање 1971) Кођија Инаде, уз фокус на народним приповеткама у којима функцију јунака имају људи, евентуално фантастична (зооморфна) бића, али не и животиње. Затим, ту су и збирке јапанских приповедака које је одабрала, уредила и превела с јапанског на српски језик Данијела Васић: *Јапанске народне приповетке – Нихон но мукашибанаши* (2016) и *Мукашибанаши – јапанске народне приповетке* (2018).

Поред ових примарних извора, у анализу ће бити укључена литература која се бави питањем ликова и структуре народне приповетке, као што су *Морфологија бајке* (1928) и *Историјски корени чаробне бајке* (1946) Владимира Пропа, као и студије које се баве питањима жанра народне књижевности, нпр. *Од бајке до изреке* (2000) Наде Милошевић-Ђорђевић, *Европска народна бајка* (1947) Макса Литија, Дандесова *The morphology of North American Indian folktales* (1964), Холбекова *Interpretation of fairy tales: Danish folklore in a European perspective* (1987), “Fairy-tale symbolism” Важа да Силве (2014), *Облици усмене прозе* (2011) Снежане Самарције, затим студија Данијеле Васић „О приповедним врстама усмене књижевности у Јапану“ у књизи *Јапанске народне приповетке – Нихон но мукашибанаши* (2016: 17–113) и др. Поред поменутих радова, у анализу ће бити укључене и бројне студије које се баве питањима настанка, структуре и атрибута јунака у народним приповеткама.

На корпусу *мукашибанаши* из поменутих, али и из осталих збирки, биће издвојене приповетке с људским или с делимично људским (зооморфним) јунацима, те ће се методом дескриптивне, компаративне и типолошке анализе јунаци идентификовати и систематизовати. Структуралном методом анализираће се јунаци у јапанским народним приповеткама кроз делокруге функција које они имају као одговарајући вршиоци. Уз помоћ материјала и студија о ликовима у народној прозној књижевности уврдиће се типови јунака и омогућити поређење јапанских народних приповедака међусобно, као и њихово сагледавање у ширем контексту фолклорних студија.

Оквирни план истраживања

Истраживање ће бити организовано у више целина која нас воде од развоја фолклористике у Јапану и утемељења жанрова јапанске народне прозе до структуралног проучавања народних приповетка и типолошке анализе јунака кроз делокруге њихових функција и специфичне културне и религијске обрасце. Истраживање ће, претпостављамо, имати следеће целине:

1. Увод

У уводном делу истраживања биће представљена генеза јапанске народне књижевности, од усмених ка писаним облицима. Разматраће се питање жанра јапанске народне приповетке (*мукашибанаши*), уз анализе жанровских транспозиција у оквирима јапанске (усмене и писане) књижевности, али ће се прибећи и компаративном приступу одређеним сижеима у јапанској и европској усменој прози. Последишно, приказаћемо и развој фолклористике у Јапану, с акцентом на досадашњем приступу проучавању јапанских народних приповедака, почев од психолошко-аналитичких, типолошких или структуралних. Осим тога, биће изложена идеја о начину груписања јунака у народним приповеткама на основу делокруга функција.

2. Делокруг јунака

Полазећи од претпоставке да се делокруг јунака може сагледати не само кроз функционалну улогу у наративу, већ и кроз њихове односе – породичне, друштвене и симболичке – биће извршена типолошка класификација јунака, односно различитих манифестација делокруга јунака у текстовима и оквирима јапанске културе

2.1 Најпре ће бити разматрани јунаци кроз призму породичних односа. У оквиру ове целине прво ће бити анализиран развој јунака који су рођени на чудесан начин, и то као мајушна деца, а касније су (чудесном брзином) израсли у особе с нарочитим способностима. Затим ће бити проучавани односи међу тројицом браће, с посебним освртом на једног од њих – правог јунака. Посебна пажња биће посвећена злостављеном пасторчету, које је у јапанској народној приповеци чешће женско дете, али

се јављају и сижеи у којима је стилизован однос маћехе и пасторка. Посебан одељак биће посвећен јунаку у браку с натприродним бићем, како у случају мушког јунака с натприродном супругом, тако и у обратном. У оквиру ове целине, јунаци ће бити испитивани и на основу сопствених улога/функција, као и у светлу народних веровања и фолклорних представа о граници између људског и натприродног света.

2.2 У оквиру друштвених односа, истраживање ће обухватити различите типове јунака дефинисане њиховим местом у друштвеној хијерархији и на основу њихове улоге у друштвеној заједници. Анализираће се ликови монаха и искушеника, као примери прилагођавања делокруга јунака актуелним друштвеним потребама (као што је ширење будизма), затим богаташа и господара као представника моћи и ауторитета али и самураја као специфичне фигуре јапанског феудалног система који је неговао конфуцијанске вредности. Сагледавање улога и функција јунака какав је, на пример, сиромаш, трговац или занатлија, послужиће за анализу етичких норми и вредности одређене заједнице, што се може применити на ширу слику.

2.3 Јунаци попут старца и старице биће посебно издвојени јер се у јапанским народним приповеткама јављају у различитим делокрузима – од мудрих и добронамерних, до непромишљених, или чак негативно обојених јунака, што понегде резултира структуром приповетке која је другачија од европске.

2.4 На крају, биће размотрени јунаци у паровима, с посебним освртом на супротстављене односе. У том контексту анализираће се делокруг лажног јунака, као и модели јунака који нису заиста у опозицији и чији односи не почивају обавезно на конфликту, већ на сарадњи или паралелном деловању.

3. Закључак

У закључку ће бити сажети резултати анализе јунака и њихових делокруга, утицаји жанровског транспоновања и утицаја на структуру приповетке, као и значај специфичности културе и временске епохе на формирање типа јунака.

Прелиминарни списак стручне литературе

Aarne's, Antti. Thompson, Stith. 1961. *The Types Of The Folktale*. Helsinki: Academia Scientiarum Fennica.

Anatoly, Liberman. 1984. "Introduction". *Theory and History of Folklore, Vladimir Propp*. Minneapolis: University of Minnesota Press, 9-81.

Atre, Shubhangana. 2011. "The Feminine As Archetype". *Annals of the Bhandarkar Oriental Research Institute*, Vol. 92 (151-193).

Bremond, Claude. 1980. "The Logic of Narrative Possibilities". *New Literary History* Vol. 11 No. 3 (387-411). Baltimore: The Johns Hopkins University Press.

Brown, Delmer. 2008. "The Yamato kingdom". *Cambridge History of Japan* Vol. 1. Cambridge: Cambridge University Press, (48-108).

- Burge, Marjorie. 2024. "Visions of the Eastland: Reading the Azuma uta of Man'yōshū". *Journal of the American Association of Teachers of Japanese* Vol. 58/2 (79-113).
- Citino, Marianna. 2016. *I fudoki 風土記: uno specchio storico-mistico dell'antico Giappone* [Fudoki 風土記: mistično-istorijsko ogledalo drevnog Japana]. Torino: Università degli Studi di Torino.
- Dundes, Alan. 1962. "From Etic to Emic Units in the Structural Study of Folktales". *The Journal of American Folklore* Vol. 75, No. 296, 95–105.
- Dundes, Alan. 1964. *The morphology of North American Indian folktales. FF Communications 195*. Helsinki: Suomalainen Tiedeakatemia.
- Davis, K. Joseph. 1985. "Image, Symbol, and Archetype: Definitions and Uses". *Interpretations* Vol. 16, No. 1 (26-30).
- Drake, C. Carlos. 1969. "Jungian Psychology and Its Uses in Folklore". *The Journal of American Folklore* Vol. 82/324 (122-131).
- Drndarski, Mirjana, ur. 1978. *Narodna bajka u modernoj književnosti*. Beograd: Nolit.
- Fordham, Frida. 2013. "Introduction to Jung's Psychology". *The Jung Page*. <https://jungpage.org/> (pristup: maj 2025.).
- Gergana, Petkova. 2009. "Propp and the Japanese Folklore: Applying Morphological Parsing to Answer Questions Concerning the Specifics of the Japanese Fairy Tale". *Asiatische Studien Études Asiatiques* LXIII/3 (597–618).
- Greimas, Algirdas Julien. 1983. *Structural Semantics. An Attempt at a Method*. Nebraska: University of Nebraska Press.
- Hajashi, Naomi. 2004. "Il «rosso Cinabro»: La Scoperta Del Mercurio Nella Storia E Nella Letteratura Del Giappone Antico". *Il Giappone* Vol. 44 (25-37).
- Hanabe, Hideo. Matsumoto, Kozo. 2014. *Mukashibanashi nyumon*. Tokyo: Sanseido.
- Holbek, Bengt. 1987. *Interpretation of fairy tales: Danish folklore in a European perspective*. Helsinki: Suomalainen Tiedeakatemia.
- Hubler, Doroti i Tomas. 2002. *Konfučijanizam, svetske religije*. Beograd: Čigoja štampa (prevod Zoran Milosavljević).
- Inada, Koji. 1971. *Nihon mukashibanashi hyaku sen*. Tokyo: Sanseido.
- Inada, Koji. Inada, Kazuko. 2010. *Nihon mukashibanashi handobukku shinpan*. Tokyo: Sanseido.
- Jung, Karl Gustav. 2003. *Arhetipovi i kolektivno nesvesno*. Beograd: Atos. (prevod Bosiljka Milakara i Dušica Lečić-Toševska).
- Kato, Shuichi. 1979. *A History Of Japanese Literature, The First Thousand Years*. London, Basingstoke: The Macmillan Press LTD.
- Kawai, Hayao. 1977. *Mukashi-banashi no shinso*. Tokyo: Kodansha.
- Kawai, Hayao. 2007. *Mukashi-banashi to nihonjin no kokoro*. Tokyo: Iwanami Shoten.

- Kidder, J. Edward. 2008. "The earliest societies in Japan". *Cambridge History of Japan* Vol. 1. Cambridge: Cambridge University Press, (108-162).
- Kodansha Encyclopedia of Japan. 1983. Tokyo: Kodansha Ltd.
- Komatsu, Kazuhiko. 1984. "Mukashi-banashi to shakai". *Nihon mukashi-banashi kenkyu shusei* Vol. 3. Tokyo: Meicho Shuppan (270–287).
- Komatsu, Kazuhiko. 2005. *Ijinron*. Tokyo: Chikuma.
- Kōyū, Sonoda. 2008. "Early Buddha worship". *Cambridge History of Japan* Vol.1, ur. John Whitney Hall, Marius B. Jansen, Madoka Kanai i Denis Twitchett. Cambridge: Cambridge University Press, 360-414.
- Leigh, J. David. 2015. "Carl Jung's Archetypal Psychology, Literature, and Ultimate Meaning". *URAM* Vol. 34:1-2 (95-112).
- Liti, Maks. 1994. *Evropska narodna bajka*. Beograd: ČIP Štampa (prevod Dušica Milojković).
- Maranda, Pjer; Maranda, Eli Kenges. 1984. „Strukturalni modeli u folkloru”. *Raskovnik* XI (40), 69–98.
- Marangoni, Rosella. 2015. "Da una cronaca antica. (A proposito dei fudoki)". webiste: *Rosella Marangoni, segni giapponesi*, <https://www.rossellamarangoni.it/> (pristup: maj 2025).
- Meletinski, Eleazara. 1984. *Poetika mita*. Beograd: Nolit (prevod Jovan Janićijević)
- Miljanović, Aleksandra. 2020. „Obredi prelaza u ženskim bajkama“. *Philologia Mediana* XIII/2021, 623-642.
- Milošević-Đorđević, Nada. 1966. „Alan Dundes. The Morphology of North American Indian Folktales“. *Narodna umjetnost* 4, 246–249.
- Milošević-Đorđević, Nada. 1971. „Zajednička tematsko-sižejna osnova srpskohrvatskih neistorijskih epskih pesama i prozne tradicije“. *Monografije* XLI: Beograd: Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu.
- Morišima, Mićio. 1986. *Zašto je Japan „uspeo“*? Beograd: Rad (prevodilac Miomir Jakšić).
- Nakamura, Teiri. 1989. *Doubutsu tachi no reiryoku*. Saitama: Chikuma shobou
- Naumann, Nelly. 1992. "The kusanagi sword". *Nenrin-Jahresringe: Festgabe für Hans A. Dettmer*. Wiesbaden: Harrassowitz, (157-170).
- Ō, no Jasumaro. 2008. *Kođiki, zapisi o drevnim događajima*. Beograd: Rad, 2008 (prevod sa starojapanskog: Hiroši Jamasaki-Vukelić, Danijela Vasić, Dalibor Kličković, Divna Glumac).
- Ozawa, Toshio. 1975. "Nihon no mukashi-banashi no 'zankokusa' no kozo". *Mukashi-banashi densetsu kenkyi* 5. Tokyo: Mukashi-banashi densetsu kenkyukai (14–26).
- Ozawa, Toshio. 1980. *Mukashibanashi-to wa nanika*. Tokyo. Yamato shobo.
- Ozawa, Toshio. 2014. *Mukashibanashi no kosumoroji: Hito to dobutsu to no kon'in tan*. Kawasaki: Ozawa Folktale Institute.
- Poper, Karl. 1973. *Logika naučnog otkrića*. Beograd: Nolit (prevod: Staniša Novaković).
- Prop, Jakovljević, Vladimir. 2012. *Morfologija bajke*. Beograd: Biblioteka XX vek (prevod Petar Vujičić).

- Radulović, Nemanja. 2009. *Slika sveta u srpskim narodnim bajkama*. Beograd: Institut za književnost i umetnost.
- Samardžija, Snežana. 2011. *Oblici usmene proze*. Beograd: Službeni glasnik.
- Samardžija, Snežana. 2019. „Krug pripovedaka o progonjenoj devojci“. *50 godina Međunarodnog slavističkog centra*, knjiga 1. Beograd: Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu, Međunarodni slavistički centar (213-223).
- Sansom, George. 1974. *A History of Japan to 1334*. Tokyo: Charles E. Tuttle Company Inc.
- Seki, Keigo. 1950–1958. *Nihon mukashibanashi shūsei*. Tokyo: Iwanami Shoten.
- Seki, Keigo. 1966. “Types of Japanese Folktales”. *Asian Folklore Studies* Vol. 35. Society for Asian Folklore (1–220).
- Smith, Richard. 2020. “Structuralism”. *International Encyclopedia of Human Geography* Vol 2: 89-96.
- Stenudd, Stefan. 2007. “Psychoanalysis of Myth 6”. <https://www.stenudd.com/> (pristup: maj, 2025.).
- Takeda, Tadashi. 1992. *Nihon mukashi-banashi no densho kozo*. Tokyo: Meicho Shuppan.
- Totman, Conrad. 2005. *A History of Japan*. Malden: Blackwell Publishing.
- Uther, Hans-Jörg. 2004. *The Types of International Folktales. A classification and Bibliography*. Helsinki: Academia Scientiarum (FFC 284, FFC 285, FFC 286).
- Varley, Paul. 2000. *Japanese Culture*. Honolulu: University of Hawaii Press.
- Vasić, Danijela. 2016. „O japanskim narodnim pripovetkama“. U: *Japanske narodne pripovetke – Nihon no mukašibanaši*. Beograd: Tanesi, (17-113).
- Vasić, Danijela. 2016. „Usmeno u pisanom: počeci sakupljanja usmene književnosti u Japanu“. U: *Japanske narodne pripovetke – Nihon no mukašibanaši*. Beograd: Tanesi, (33-58).
- Vasić, Danijela. 2016. „Začeci folkloristike u Japanu: Janagita Kunio – japanski Vuk Karadžić“. *Savremena srpska folkloristika III* (45-59).
- Vasić, Danijela. 2016. *Japanske narodne pripovetke – Nihon no mukašibanaši* (sastoji se od naučne studije i od zbirke odabranih i s japanskog prevedenih pripovedaka). Beograd: Tanesi.
- Vasić, Danijela. 2018. *Mukašibanaši – japanske narodne pripovetke* (zbirka odabranih i s japanskog prevedenih pripovedaka). Beograd: Tanesi.
- Vasić, Danijela. 2022. „Jamato Takeru - japanski junak između mita i istorije“. *Kultura* br. 174-175 (9-22).
- Vaz da Silva, Francisco. 2014. “Fairy-tale symbolism”. *The Cambridge Companion to Fairy Tales*, ed. Maria Tatar. Cambridge: Cambridge University Press, 97-116.
- Vaz da Silva, Francisco. 2024. *The Meaning of Enchantment*. Helsinki: Suomalainen Tiedeakatemia.
- Walker, Brett. 2015. *A Concise History of Japan*. Cambridge: Cambridge University Press
- Yamamoto, Minako. 2014. *Minwa no sekai e: Katarite ni yoru katari no tame no saiwashu*. Tokyo: Zuisosha.

- Yanagita, Kunio. 1942. *Nippon no mukashibanashi*. Tokyo: Mikuni shobo.
- Yanagita, Kunio. 1948. *Nihon mukashibanshi meii*. Tokyo: Nihon Hoso Shuppan Kyokai.
- Yanagita, Kunio. 1963. *Mukashibanshi saishu techo*. Tokyo: Minkan Densho no Kai.
- Yanagita, Kunio. 1989. *Nihon no mukashibanashi*. Tokyo: Shinchosha.
- Yanagita, Kunio. 1997. *Nihon mukashibanashi shu*. Tokyo: Chikuma shobo.
- Zhanysbekova, Elmira. Rauza Uskenbayeva. Nazym Kydyrbayeva. 2024. "Transformation of the Archetype: A Return to Fairy Tale". *Journal of Ecohumanism* Vol. 3:8 (4798-4815).
- Šklovski, Viktor. 1984. „Funkcija junaka čudesne bajke”. *Književna kritika* 3–4, 81–94.
- Антонијевић, Драгана. 1991. *Значење српских народних бајки*. Београд: Етнографски институт САНУ.
- Ван Генеп. Арнолд. 2005. *Обреди прелаза*. Београд: Српска књижевна задруга (превод Јелена Лома).
- Дрндарски, Мирјана. 1978. *Народна бајка у модерној књижевности*. Београд: Нолит.
- Мелетинский, Елеазар. 1958. *Герои волшебной сказки. Происхождение образа*. Москва: Издательство восточной литературы.
- Мелетински, Јелеазар. 2011. *О књижевним архетиповима*. Нови Сад–Сремски Карловци: Издавачка књижарница Зорана Стојановића.
- Милошевић-Ђорђевић, Нада. 1971. *Заједничка тематско-сужејна основа српскохрватских јуначких песама и прозне традиције*. Београд: Филолошки факултет.
- Милошевић-Ђорђевић, Нада. 2000. *Од бајке до изреке*. Београд: Чигоја штампа.
- Миљановић, Александра. 2021. „Прогоњена деца у српским народним бајкама“. *Савремена српска фолклористика* 9. Београд-Тршић-Лозница: Удружење фолклориста Србије, Универзитетска библиотека „Светозар Марковић”, Центар за културу „Вук Караџић”, Научно-образовно културни центар „Вук Караџић”, 341-352.
- Миљановић, Александра. 2021. „Обреди прелаза у женским бајкама српског усменог корпуса“. *Philologia mediana* 13.13, 623-642.
- Пешић, Радмила. Милошевић-Ђорђевић, Нада. 1996. *Народна књижевност*. Београд: Требник.
- Проп, Владимир. 2020. *Фолклор и стварност*. Београд: Просвета (превод Добрило Аранитовић).
- Проп, Јаковљевич, Владимир. 2013. *Историјски корени чаробне бајке*. Нови Сад: Сајнос (превод Марија-Магдалена Косановић и Богдан Косановић).
- Радуловић, Немања. 2010. „Приповетка о богаташу и његовом зету (АТУ 930)“. *Ликови усмене књижевности*. Ур. Снежана Самарџија. Београд: Институт за књижевност и уметност, 239-300.

Пријава теме докторске дисертације –
БИОБИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Подаци о кандидату

Име и презиме кандидата:
Весна Кураица

Број досијеа:
2021/30016

Радни наслов теме докторске дисертације

Јунаци јапанских народних приповедака

Биографија кандидата

Општи подаци: рођена 27. 11. 1991. у Шапцу

Образовање

- Докторске студије – Универзитет у Београду, Филолошки факултет, студијски програм Култура (2021- данас).

Фокус истраживања: јапанска народна књижевност, друштвене и религијске промене у Јапану.

- Мастер студије – Универзитет у Београду, Филолошки факултет, студијски програм Језик, књижевност и култура (2014–2016); тема мастер рада: Друштвене промене и успешна модернизација у Јапану у периоду Токугава (просечна оцена: 9,83).

- Основне студије – Универзитет у Београду, Филолошки факултет, студијски програм Јапански језик, књижевност и култура (2010–2014) (просечна оцена: 9,75).

Радна историја

- Асистент, Универзитет у Београду, Филолошки факултет, (2022–данас).

Вежбе из предмета: Увод у јапанологију, Увод у проучавање јапанске цивилизације, Јапанска култура и друштво, Јапанска цивилизација, Јапан и модернизација.

- Предавач јапанског језика и културе - Пројекат Амбасаде Јапана у Србији (2014–2017).

ОШ Филип Кљајић Фића и ОШ Краљ Петар Први у Београду (2014–2015).

Шабачка гимназија и Чачанска гимназија (2015–2017).

- Наставник енглеског језика online, ABC360, Кина, Гуанџоу (2015–2019).

- Наставник енглеског језика online, First Leap, Америка, Флорида (2019–2021).

Додатна радна историја и волонтерски рад

- Технички секретар, *Зборник радова с II научне конференције за младе истраживаче и докторанде* (2024).
- Члан организационог одбора, Japanese Language Proficiency Test, JLPT (2022–данас).
- Преводац на међународном фестивалу анимације Аниманима, Чачак, Србија (2016).
- Преводац за јапански и енглески језик у хуманитарном програму за децу из колективних центара организованог од стране АЦЦ из Јапана у Врњачкој Бањи, Србија (2014).
- Преводац на хуманитарном догађају помоћи породицама из избегличких кампова, *Uniqlo & Новак Ђоковић Фондација* у Београду (2013).

Конференције:

- Међународна конференција Јапан: Pre-Modern, Modern, Contemporary (2025).
рад: “Buddhism, Folklore, and Japanese Society in the Prose Works of Miyazawa Kenji”.
- Међународна конференција MNDV Disciplina Variabilis (2025).
рад “Cultural Heritage And Identity Of The Ainu People Based On Folkloric Memories And Motifs Recorded In Yukar Epics”.
- Међународна конференција Савремена филолошка истраживања (2024).
рад: „Хришћанство и Јапан: хришћанство у јапанском религијском контексту“.
- PhD Workshop for Doctoral Students in Japanese Studies, Фондација Јапана (2022).
рад: Tokugawa Period in Japan – Social Changes and Successful Development.
- Међународни семинар - Када се јапански језик сретне с књижевношћу, (2015).
тема: Значај јапанске књижевности у настави јапанског језика у Источној Европи.

Пракса:

- Data collection assistant, Мајкрософт, Београд (2013–2014).
Развој софтвера за препознавање јапанског језика.
- Office assistant, Мицубиши, Београд (2013).

Сертификати:

- JLPT (Japanese Language Proficiency Test), ниво Н3 (2014).
- TESOL – Global TESOL College, Торонто (2015).
- TEFL – TEFL Academy, Даблин (2017).

Списак објављених научних и стручних радова кандидата

Рад у међународном часопису (M23)

1. “The Non-Human World in the Japanese Earthquakes: from the Mythical Cause to the Real Victims”. *Studia Ethnologica Croatica*, vol. 36/1, p. 089–105 (2024).
2. “Buddhism, Folklore, and Japanese Society in the Prose Works of Miyazawa Kenji”. *Synergy* Vol. 22 / No.1 (2026). (рад у штампи)

Рад у тематском зборнику међународног значаја (M14)

1. “Cultural Heritage and Identity of the Ainu People Based on Folkloric Memories and Motifs Recorded in Yukar Epics”. *Многоликата наука - Disciplina Variabilis*, Vol.6/1. p. 227–249 (2025).
2. „Хришћанство и Јапан: хришћанство у јапанском религијском контексту“. *Савремена филолошка истраживања*, Зборник радова с међународне научне конференције (mart 2024), Година II, Вол. 1. 151–160 (2026).

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ			
Деловодни број: ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ			
ПРИМЉЕНО: 20-04-2026			
Орг. јед.	Бр. вј.	Прилог	Вредност
	896/3		

КАТЕДРА ЗА ОРИЈЕНТАЛИСТИКУ

ПРЕДЛОГ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

за одбрану теме и оцену научне заснованости докторске дисертације

Подаци о кандидату

Име и презиме кандидата:
Весна Куранца

Број досијеа:
2021/30016

Радни наслов теме докторске дисертације

Јунаци јапанских народних приповедака

Уже научне области којима припада тема докторске дисертације

Јапанологија

Предлог ментора докторске дисертације

Др Данијела Васић, ванредни професор

1) Катедра за Оријенталистику је **САГЛАСНА** са предложеном темом докторске дисертације и предлогом ментора и предлаже Већу докторских академских студија Филолошког факултета да усвоји наведени састав Комисије за одбрану теме и оцену научне заснованости предлога теме докторске дисертације.

2) Катедра за _____ је **САГЛАСНА** са предложеном темом докторске дисертације уз промену предложеног ментора, за шта је кандидат дао сагласност која се налази у прилогу, и предлаже Већу докторских академских студија Филолошког факултета да усвоји наведени састав Комисије за одбрану теме и оцену научне заснованости предлога теме докторске дисертације.

3) Катедра је закључила да предложена тема **не припада ужој научној области** која се изучава на Катедри и Пријаву теме на разматрање упућује Катедри за _____, која у року од 30 дана треба Већу докторских академских студија Филолошког факултета, преко Архиве, да упути предлог састава Комисије за одбрану теме и оцену научне заснованости теме докторске дисертације.

Управник Катедре

ПРЕДЛОГ МЕНТОРА И ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

МЕНТОР	
Име и презиме:	Данијела Васић
Звање:	Ванредни професор
Факултет или институција:	Универзитет у Београду – Филолошки факултет
Ужа област научноистраживачког рада:	Јапанологија
<p>Ако предложени ментор није на листи ментора Филолошког факултета, испуњеност услова за ментора потврђује се приложеном табелом из акредитације (<i>m_tabela</i>). Квалификације за менторство предложене теме се потврђују радовима из области којој припада предложена тема дисертације (најмање 5 радова).</p>	
<p>1. „Мајушни јунак народне приповетке, Момотаро, као симбол јапанског национализма“. <i>Зборник Матице српске за књижевност и језик</i>, књига 69, свеска 1. Нови Сад, 2021, стр. 113–127. ISSN 0543-1220 UDC 82(05)</p>	
<p>2. “The Snake Bridegroom in Serbian and in Japanese Folktales”. <i>Annals of “Dimitrie Cantemir” Christian University: Linguistics, Literature and Methodology of Teaching</i>, Vol. XXI, No. 1/2022, pp. 247–264. ISSN 2065-0868 ISSN-L 2065-0868</p>	
<p>3. „Зашто је (јапанско) море слано“. <i>Зборник Матице српске за књижевност и језик</i>, књига 70, свеска 1. Нови Сад, 2022, стр. 131–144. ISSN 0543-1220 UDC 82(05)</p>	
<p>4. „Жена ждрал – брак с натприродним супружником у јапанским народним приповеткама“. <i>Књижевна историја</i>, год. 54, бр. 176. Београд, 2022, стр. 411–430. ISSN 0350-6428 (штампано издање) ISSN 2738-151X (online) COBISS.SR-ID 55823</p>	
<p>5. „Настанак јапанских народних приповедака: приповедач, слушалац, казивање“. <i>Od ucha do ucha</i> (Зборник радова с међународне научне конференције, јун 2021). Ур. Ана Самарцић, Нинослав Радаковић. Poznań: Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, 2022. str. 13–23. ISBN 978-83-232-4105-8 ISBN 978-83-232-4106-5</p>	
<p>6. „Почеци фолклористике у Јапану кроз призму првих покушаја класификације јапанских народних приповедака“. <i>Савремена српска фолклористика 13. Тематски зборник радова</i> (с међународне научне конференције, октобар 2023). Београд: Удружење фолклориста Србије, Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“ и НОКЦ „Вук Караџић“ у Тршићу. 2024, стр. 57–72. ISBN 978-86-7301-210-0 (УБСМ)</p>	
<p>Предложени ментор својим потписом потврђује да прихвата менторство предложене теме докторске дисертације и да влада језиком којим ће предложена теза бити написана.</p>	
Датум прихватања менторства:	Потпис предложеног ментора*
05. 02. 2026.	

* Сагласност се може дати у слободној форми и у електронском облику.

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ И 1. ЧЛАН

Име и презиме:	Немања Радуловић
Звање:	Редовни професор
Факултет или институција:	Универзитет у Београду – Филолошки факултет
Ужа област научноистраживачког рада:	Српска књижевност, Народна књижевност
Ако предложени члан Комисије није на листи наставника на докторским студијама Филолошког факултета, квалификације за члана Комисије потврђују се приложеном табелом из акредитације (d_tabela) или библиографијом из које се види да испуњава услове за држање наставе на ДАС према Стандардима за акредитацију.	
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
Предложени члан Комисије својим потписом потврђује да прихвата чланство у Комисији за одбрану и оцену научне заснованости предложене теме докторске дисертације и да влада језиком којим ће предложена теза бити написана.	
Датум прихватања чланства:	Потпис предложеног члана Комисије*
01. 04. 2026.	

* Сагласност се може дати у слободној форми и у електронском облику.

ЧЛАН КОМИСИЈЕ	
Име и презиме:	Далибор Кличковић
Звање:	Ванредни професор
Факултет или институција:	Универзитет у Београду – Филолошки факултет
Ужа област научноистраживачког рада:	Јапанологија
Ако предложени члан Комисије није на листи наставника на докторским студијама Филолошког факултета, квалификације за члана Комисије потврђују се приложеном табелом из акредитације (<i>d_tabela</i>) или библиографијом из које се види да испуњава услове за држање наставе на ДАС према Стандардима за акредитацију.	
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
Предложени члан Комисије својим потписом потврђује да прихвата чланство у Комисији за одбрану и оцену научне заснованости предложене теме докторске дисертације и да влада језиком којим ће предложена теза бити написана.	
Датум прихватања чланства: 07. 04. 2026.	Потпис предложеног члана Комисије*

* Сагласност се може дати у слободној форми и у електронском облику.

ЧЛАН КОМИСИЈЕ

Име и презиме:	Наташа Височник Гержељ
Звање:	Ванредни професор
Факултет или институција:	Филозофски факултет Универзитета у Љубљани
Ужа област научноистраживачког рада:	Јапанологија

Ако предложени члан Комисије није на листи наставника на докторским студијама Филолошког факултета, квалификације за члана Комисије потврђују се **приложеном табелом из акредитације (*d_tabela*)** или **библиографијом** из које се види да испуњава услове за држање наставе на ДАС према Стандардима за акредитацију.

1. Pahljača kot ceremonialni in religijski predmet na Japonskem. *Poligrafi : revija za religiologijo, mitologijo in filozofijo*. [Tiskana izd.]. 2022, vol. 27, št. 107/108, str. 171-194, 252, 258. <https://doi.org/10.35469/poligrafi.2022.352>, DOI: [10.35469/poligrafi.2022.352](https://doi.org/10.35469/poligrafi.2022.352).

2. Dancing with the fan : the role and value of a Japanese fan and kimonos in the transmission of Japanese culture by Marija Tsuneko Skušek. V: VAMPELJ SUHADOLNIK, Nataša (ur.). *East Asia in Slovenia : collecting practices, categorization and representation*. 1st ed. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete: = University Press, Faculty of Arts, 2021. Vol. 9 (25), issue 3, str. 199-221, ilustr. Asian studies, vol. 9 (25), issue 3. <https://revije.ff.uni-lj.si/as/article/view/9940>, DOI: [10.4312/as.2021.9.3.199-221](https://doi.org/10.4312/as.2021.9.3.199-221).

3. Pahljače kot zbirateljski predmeti v vzhodnoazijskih zbirkah v Sloveniji. *Ars & humanitas : revija za umetnost in humanistiko*. [Tiskana izd.]. 2020, 14, [št.] 2, str. 73-86, ilustr. <https://revije.ff.uni-lj.si/arshumanitas/article/view/9450/9285>, DOI: [10.4312/ars.14.2.73-86](https://doi.org/10.4312/ars.14.2.73-86).

4. Discourse on Multiculturalism within the Korean Community of Kyoto. *Japanese review of cultural anthropology : JRCA*. [Online ed.]. 2019, vol. 20, no. 1, str. 207-246. https://www.jstage.jst.go.jp/article/jrca/20/1/20_207/article/-char/en, DOI: [10.14890/jrca.20.1_207](https://doi.org/10.14890/jrca.20.1_207).

5. "Nova" multikulturalna Japonska? : primer korejske manjšine v Kyotu. *Glasnik Slovenskega etnološkega društva*. [Tiskana izd.]. 2016, 56, št. 3/4, str. 63-74.

6. Vloga konfucijanske ideologije pri oblikovanju nacionalne države. V: ROŠKER, Jana S. (ur.), PIHLER CIGLIČ, Barbara (ur.). *Konfucij in globalizacija : antični in sodobni konfucijanski diskurzi = Confucius and globalization : ancient and contemporary Confucian discourses*. V Ljubljani: Znanstvena založba Filozofske fakultete: = University Press, Faculty of Arts, 2016. Letn. 10, št. 1, str. 82-97. *Ars & humanitas*, 10, 1. <http://revije.ff.uni-lj.si/arshumanitas/article/view/6444/6125>, DOI: [10.4312/ah.10.1.82-97](https://doi.org/10.4312/ah.10.1.82-97).

7. The role of religion in the life of Zainichi Koreans in Japan. V: ROŠKER, Jana S. (ur.). *Religious and spiritual practices in Asia : continuity and change*. 1st ed. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete: = University Press, Faculty of Arts, 2016. Vol. 4,

issue 1, str. 229-243. Asian studies, vol. 4 (20), issue 1. <http://revije.ff.uni-lj.si/as/article/view/4804/5949>, DOI: [10.4312/as.2016.4.1.229-243](https://doi.org/10.4312/as.2016.4.1.229-243).

8. The hand fan as a collectible in the periphery : hand fans in Alma M. Karlin's collection. V: VAMPELJ SUHADOLNIK, Nataša (ur.). *Centring the periphery : new perspective on collecting East Asian objects*. Leiden; Boston: Brill, cop. 2023. Str.: 136-186, ilustr. European studies in Asian art and archaeology, 3.

9. VIŠOČNIK, Nataša, ALSFORD, Niki J. P. Tzu-Chi and the 'Moonies' : New Religious Movements in Taiwan and South Korea. V: JACOBS, J. Bruce (ur.). *Assessing the landscape of Taiwan and Korean studies in comparison*. Leiden; Boston: Brill, cop. 2021. Str. [107]-126. Brill series in Taiwan studies, Vol. 1. ISBN 978-90-04-46130-7. ISSN 2589-3939. DOI: [10.1163/9789004461314_006](https://doi.org/10.1163/9789004461314_006).

10. Oblačilni dodatki. V: VAMPELJ SUHADOLNIK, Nataša (ur.), VESELIČ, Maja (ur.), MARINAC, Bogdana (ur.). *Kanček Vzhodne Azije : spominski in okrasni predmeti v zapuščinah pomorščakov na Slovenskem*. 1. izd. Ljubljana: Založba Univerze, 2025. Str. 225-241.

Предложени члан Комисије својим потписом потврђује да прихвата чланство у Комисији за одбрану и оцену научне заснованости предложене теме докторске дисертације и да влада језиком којим ће предложена теза бити написана.

Датум прихватања чланства:

12. 04. 2026.

Потпис предложеног члана Комисије*

* Сагласност се може дати у слободној форми и у електронском облику.

From: vasic.danijela@fil.bg.ac.rs
Sent: utorak, 14. april 2026. 10:52
To: orient
Subject: Saglasnost za prihvatanje mentorstva

Поштоване колеге,

Овим потврђујем да прихватам менторство предложене теме докторске дисертације мсп Весне Кураица (2021/30016), под радним насловом: „Јунаци јапанских народних приповедака“, као и да владам језиком којим ће предложена теза бити написана.

С поштовањем,
проф. др Данијела Васић

From: Nemanja Radulovic <nem_radulovic@yahoo.com>
Sent: ponedeljak, 13. april 2026. 11:48
To: Nemanja Radulovic; Danijela Vasic
Cc: orient; Dalibor Kličković
Subject: Re: Saglasnost za učešće u Komisiji za odbranu teme

Follow Up Flag: Follow up
Flag Status: Flagged

Поштована колегице Васић,

прихватам да будем у Комисији за одбрану теме и оцену научне заснованости докторске дисертације докторандкиње мср Весне Кураице, под радним насловом: „Јунаци јапанских народних приповедака“. Хвала на позиву и поверењу.

Срдачан поздрав,

Немања Радуловић

On Monday, April 13, 2026 at 11:42:52 AM GMT+2, Danijela Vasic <vasic.danijela@gmail.com> wrote:

Поштовани колега Радуловићу,

Најлепше Вас молим за сагласност за учешће у Комисији за одбрану теме и оцену научне заснованости докторске дисертације докторандкиње мср Весне Кураице, под радним насловом: „Јунаци јапанских народних приповедака“.

Сагласност се може дати потписом (Предлог је у секретаријату Катедре) или у слободној форми у електронском облику (као одговор на овај мејл, молим Вас да шаљете на reply all).

Свако добро,
Данијела Васић

From: Visočnik Gerželj, Nataša <Natasa.Visocnik@ff.uni-lj.si>
Sent: ponedeljak, 13. april 2026. 20:29
To: Danijela Vasic
Cc: orient; Nemanja Radulovic; Nemanja Radulovic; Dalibor Kličković; Nataša Visočnik Gerželj
Subject: Re: Saglasnost za učešće u Komisiji za odbranu teme i ocenu naučne zasnovanosti doktorske disertacije

Follow Up Flag: Follow up
Flag Status: Flagged

Poštovani!

Sa ovim odgovorom prihvatam članstvo u Komisiji za odbranu i ocenu naučne zasnovanosti predložene teme doktorske disertacije i potvrđujem da vladam jezikom kojim će predložena teza biti napisana.

Lijep pozdrav,
Nataša Visočnik Gerželj

Nataša Visočnik Gerželj, izr. prof. dr.
Associate Professor
Namestnica predstojnice

T: +386 1 2411 446
natasa.visocnik@ff.uni-lj.si

UNIVERZA
V
LJUBLJANI

University
of
Ljubljana

FF

Filozofska
fakulteta

Faculty
of Arts

Oddelek za azijske študije

На основу чланова 44б и 76 Статута Универзитета у Београду – Филолошког факултета, чланова 33 и 35 Закона о високом образовању, и члана 6. Правилника о начину и поступку пријаве и оцене научне заснованости теме докторске дисертације бр 595/2, Веће докторских студија Филолошког факултета, на V редовној (електронској) седници одржаној од 24. до 28. априла 2026. године, донело је

О Д Л У К У

I

Даје се сагласност на пријаву теме, предлог чланова комисије, као и предлог ментора за одбрану теме и оцену научне заснованости докторске дисертације коју је поднела мср Весна Кураица, бр. досијеа 2021/30016.

II

Одлуку о сагласности на пријаву теме, предлог чланова комисије и предлог ментора за одбрану теме и оцену научне заснованости докторске дисертације доставити Наставно-научном већу Факултета на усвајање.

Председник Већа докторских студија
Филолошког факултета

Проф. др Веран Станојевић

Доставити:

- Наставно-научном већу,
- Председнику Већа докторских студија,
- Центру за докторске студије,
- Архиви.